

علوم و فنون ادبی

۱- کدام گزینه از نظر تاریخ ادبیات درست است؟

- ۱) ملاحسن واعظ کاشانی، کلیله و دمنه را بازنویسی کرد و آن را انوار سهیلی نامید.
- ۲) نثر فنی در قرن هفتم قوت گرفت و در قرن هشتم با تیموریان به اوج خود رسید.
- ۳) امیرعلی شیر نوایی کتاب محاکمة اللغتين و ظهیرالدین بابر کتاب بابرنامه را به زبان فارسی نوشتند.
- ۴) در قرن ششم کتابها به نثر فنی و در قرن هفتم و هشتم کتابها به زبان ساده بازنویسی می‌شد.

۲- کدام گزینه جاهای خالی متن زیر را به درستی کامل می‌کند؟

«سلمان ساوجی در غزل سرایی توجه خاصی به ..... و ..... داشته و دارای قصایدی نیز در سبک ..... است. مثنوی جمشید و خورشید او به شیوه داستان‌های ..... سروده شده است.»

- ۱) سعدی و خاقانی - عراقی - جامی
- ۲) سعدی و مولوی - عراقی - نظامی
- ۳) حافظ و سعدی - خراسانی - نظامی
- ۴) حافظ و مولوی - عراقی - نظامی

۳- همه گزینه‌ها از ویژگی‌های ادبی شعر سبک عراقی است؛ به جز:

- ۱) پرهیز از زهد ربایی - کاسته شدن لغات اصیل فارسی
- ۲) توجه بیشتر به آرایه‌های ادبی - کاربرد بیشتر غزل
- ۳) رواج یافتن غزل عارفانه و عاشقانه - از رونق افتادن قصیده
- ۴) تثبیت جایگاه تخلص در انتهای غزل - خارج شدن شعر از دربار

۴- سبک کدام بیت متفاوت است؟

- ۱) رضا به داده بده وز جبین گره بگشای / که بر من و تو در اختیار نگشاده‌ست
- ۲) درون صافی کن ای آدم، دم عشق / که امروزی تو اینجا آدم عشق
- ۳) مرا در پیرهن دیوی منافق بود و گردن کش / ولیکن عقل یاری داد تا کردم مسلمانش
- ۴) تا در میان نیاری، بیگانه‌ای نه یاری / در باز هر چه داری گو مرد اتفاقی

۵- آثار زیر هر کدام به ترتیب متعلق به کدام جریان نثر قرن هفتم هستند؟

«طبقات ناصری - جهانگشای جوینی - تاریخ وصاف - مرصادالعباد»

- ۱) ساده‌نویسی - پیچیده‌نویسی - پیچیده‌نویسی - ساده‌نویسی
- ۲) ساده‌نویسی - ساده‌نویسی - پیچیده‌نویسی - پیچیده‌نویسی
- ۳) پیچیده‌نویسی - ساده‌نویسی - ساده‌نویسی - پیچیده‌نویسی
- ۴) پیچیده‌نویسی - پیچیده‌نویسی - ساده‌نویسی - ساده‌نویسی

۶- موضع کدام دو اثر مشترک است؟

- ۱) تذکره دولتشاه - المعجم
- ۲) نفحات الانس - تذکره الاولیا
- ۳) جهانگشای جوینی - لمعات
- ۴) مرصادالعباد - جامع التواریخ

۷- متن زیر درباره کدام شخصیت است؟

«با تلفیق عشق و عرفان، غزل فارسی را به کمال رسانید، لحن سخن او گزنده، طنز آمیز و سرشار از خیرخواهی و اصلاح‌طلبی است. در شعر او فرهنگ گذشته ایران رخ می‌نماید.»

- ۱) عبید زاکانی
- ۲) سعدی
- ۳) خواجوی کرمانی
- ۴) حافظ

۸- کدام اثر به تشویق امیرعلی شیر نوایی خلق شده است؟ موضوع آن چیست؟

- ۱) موش و گربه - ناهنجاری‌های اجتماعی
- ۲) مثنوی معنوی - معارف بشری
- ۳) تاریخ گزیده - تاریخ پیامبران، خلفا و ایران
- ۴) تذکره دولتشاه - شرح احوال شاعران

۹- سبک شعری کدام شاعر حد واسط بین سبک عراقی و سبک هندی بود؟ شاخصه اصلی آن کدام است؟

- ۱) محتشم کاشانی - مرثیه‌سرایی
- ۲) کلیم کاشانی - ابداع معانی و خیال‌های رنگین
- ۳) بابافغانی شیرازی - ظرافت و رقت معانی
- ۴) وحشی بافقی - واقع‌گرایی

۱۰- به ترتیب «خلاق المعانی ثانی» و «خداوندگار مضامین تازه» لقب کدام شعر است؟

- ۱) کلیم کاشانی - محتشم کاشانی
- ۲) صائب تبریزی - بیدل دهلوی
- ۳) کلیم کاشانی - صائب تبریزی
- ۴) صائب تبریزی - وحشی بافقی

۱۱- کدام آثار به ترتیب در موضوعات زیر نوشته شده‌اند؟

«فقه - زندگی‌نامه - تاریخ - عرفان»

- ۱) جامع عباسی - مجالس المؤمنین - عالم‌آرای عباسی - عین الحیات
- ۲) تذکره شاه طهماسب - جامع عباسی - عالم‌آرای عباسی - عین الحیات
- ۳) مجالس المؤمنین - عالم‌آرای عباسی - تذکره شاه طهماسب - عین الحیات
- ۴) جامع عباسی - مجالس المؤمنین - عین الحیات - عالم‌آرای عباسی

۱۲- همه گزینه‌ها از ویژگی‌های ادبی شعر سبک هندی است؛ به جز:

- ۱) راهیابی زبان کوچه و بازار به شعر
- ۲) ورود لغات مربوط به مذاهب و آداب و رسوم هندوان به شعر و ادب
- ۳) کاربرد فراوان لغات ادبی قدیم در شعر
- ۴) کاربرد اندک لغات عربی و رواج لغات ترکی در شعر

۱۳- در کدام بیت آرایه «ایهام» مشاهده می‌شود؟

- ۱) گفتم که شکستی دل ما؟ گفت درست است / گفتم که چرا؟ خنده‌زنان گفت که مستم
- ۲) بر می نیاید از دل تنگم نفس تمام / چون ناله کسی که به چاهی فرو بود
- ۳) گر رود نام من اندر دهن باکی نیست / پادشاهان به غلط یاد گدا نیز کنند
- ۴) به هیچ روی نشاید خلاف رای تو کردن / کجا برم گله از دست پادشاه ولایت

۱۴- در کدام بیت آرایه «ایهام» به چشم نمی‌خورد؟

- ۱) دلی که با سر زلفت تعلقی دارد / چگونه جمع شود در چنان پریشانی
- ۲) سعدی از پرده عشاق چه خوش می‌گوید / ترک من پرده برانداز که هندوی توام
- ۳) عجب است آن که تو را دید و حدیث تو شنید / که همه عمر نه مشتاق لقای تو بود
- ۴) ذره‌ای در همه اجزای من مسکین نیست / که نه آن ذره معلق به هوای تو بود

۱۵- در کدام بیت «ایهام تناسب» به کار رفته است؟

- ۱) سرو آزاد به بالای تو ماند راست / لیکنش با تو میسر نشود رفتاری
- ۲) چه شب است، یا رب، این شب که ستاره‌های برآمد / که دگر نه عشق خورشید و نه مهر ماه دارم
- ۳) رشکم از پیرهن آید که در آغوش تو خسید / زهرم از غالیه آید که بر اندام تو ساید
- ۴) من از تو سیر نگردم و گر ترش کنی ابرو / جواب تلخ ز شیرین مقابل شکر آید

۱۶- در کدام بیت هر دو آرایه «ایهام و ایهام تناسب» یافت می‌شود؟

- ۱) روی اگر باز کند حلقه سیمین در گوش / همه گویند که این ماهی و آن پروین است
- ۲) بیدلان را عیب کردم لاجرم بیدل شدم / آن گنه را این عقوبت همچنان بسیار نیست
- ۳) شراب وصلت اندر ده که جام هجر نوشیدم / درخت دوستی بنشان که بیخ صبر برکندم
- ۴) آن سیل که دوش تا کمر بود / امشب بگذشت خواهد از دوش

۱۷- در کدام بیت «ایهام تناسب» به کار رفته است؟

- ۱) گر تو شیرین زمانی نظری نیز به من کن / که به دیوانگی از عشق تو فرهاد زمانم
- ۲) دهن تیشه فرهاد به خون شیرین شد / به چه امید کند کار، هنر پیشه ما؟
- ۳) قیمت گل برود چون تو به گلزار آبی / و آب شیرین، چون تو در خنده و گفتار آبی
- ۴) رحمت نکند بر دل بیچاره فرهاد / آن کس که سخن گفتن شیرین نشنیده است

۱۸- در همه ابیات، آرایه اغراق وجود دارد؛ به جز:

- ۱) نزاکت آنقدر دارد که در وقت خرامیدن / توان از پشت پایش دید نقش روی قالی را
- ۲) از لطافت می‌توان چون شمع در فانوس دید / از زلال گردن او، شعله آواز را
- ۳) کتاب فضل تو را آب بحر کافی نیست / که تر کنم سر انگشت و صفحه بشمارم
- ۴) تو را که دیده ز خواب و خمار باز نباشد / ریاضت من شب تا سحر نشسته چه دانی

۱۹- در کدام بیت اختیار وزنی «ابدال» و «بلند بودن هجای پایان مصراع» مشاهده می‌شود؟

- ۱) آمد دوش مه که تا سجده برد به پیش تو / غیرت عاشقان تو نعره‌زنان که رو میا
- ۲) اگر تو برفکنی در میان شهر نقاب / هزار مؤمن مخلص درافکنی به عقاب
- ۳) نظر با نیکوان رسمی است معهود / نه این بدعت من آوردم به عالم
- ۴) بدار یک نفس ای قائد این زمام جمال / که دیده سیر نمی‌گردد از نظر به جمال

۲۰- در بیت زیر چند مورد اختیار شاعری «ابدال» مشاهده می‌شود؟

- «گفت و گذشت او ز من لیک ز ذوق آن سخن / صحت یافت این دلم یا رب تش دهی جزا»
- ۱) سه (۲) یک (۳) دو (۴) چهار

۲۱- کدام اختیار شاعری در بیت زیر وجود ندارد؟

- «هر که با شاهد گلروی به خلوت بنشست / نتواند ز سر راه ملامت برخاست»
- ۱) ابدال (۲) فاعلاتن به جای فعلاتن (۳) بلند بودن پایان مصراع (۴) قلب

۲۲- در کدام بیت اختیار شاعری «قلب» به کار رفته است؟

- ۱) ز خاقانی این منطق الطیر بشنو / که چون او معانی‌سرای نیایی
- ۲) بر دل خاقانی اگر داغ جفا نهی چه شد؟ / او ز سگان کیست خود تا بردت به داوری؟
- ۳) خاقانی از آنکه که خبر یافت ز عشقت / از بی‌خبری او به جهان رفت خبرها
- ۴) تا دل خاقانی است از تو همی نگذرد / بو که در آرد به مهر آن دل کین‌توز را

۲۳- معنای چند واژه در برابر آن نادرست ذکر شده است؟

- «شعوذه: نیرنگ / سنان: تیر / نخجیر: شکار / هژبر: غمگین / دیجور: روشنایی / ضلال: گوارا / زال: پیر / کیش: آیین»
- ۱) سه (۲) چهار (۳) پنج (۴) دو

۲۴- بیت «می‌رود صبح و اشارت می‌کند / کاین گلستان خنده‌واری بیش نیست» با کدام بیت مفهومی مشترک دارد؟

(۱) شد چمان در چمن حس و لطافت لیکن / در گلستان وصالش نچمیدیم و برفت

(۲) یک امروز است ما را نقد ایام / بر او هم اعتمادی نیست تا شام

(۳) یوسف گمگشته باز آید به کنعان غم مخور / کلبه احزان شود روزی گلستان غم مخور

(۴) از برای کام دنیا خویش را غمگین مکن / پشت پا زن بر دو عالم دست را بالین مکن

۲۵- کدام دو بیت مفهومی نزدیک‌تر به هم دارند؟

(الف) موسی از زلزله مور چه پروا دارد؟ / سنگ طفلان چه کند با سر دیوانه عشق؟

(ب) دست رغبت کس نمی‌سازد به سوی من دراز / چون گل پژمرده بر روی مزار افتاده‌ام

(ج) اشک خونین در قفا دارد وداع رنگ و بو / خانه‌ای کز وی برون خواهی شدن رنگین مکن

(د) برگ گاهی شدم از کاهش بسیار و مرا / باد زلفش به خسی هم نشمارد چه کنم؟

(۴) ب - د

(۳) ج - ب

(۲) الف - د

(۱) الف - ب